

1986

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ
HUMAN RIGHTS ASSOCIATION
KOMELEYA MAFËN MIROVAN

Necatibey Cad. 82/11-12,
Kızılay – Ankara
Tel: 00 90 312 230 35 67-68-
69
Faks: 00 90 312 230 17 07
E-mail: posta@ihd.org.tr,
<http://www.ihd.org.tr>

18.10.2022

Bartın Amasra Maden Katliamı Tüm Boyutlarıyla Soruşturulmalı, Cezasız Bırakılmamalıdır

Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) Amasra Müessese Müdürlüğü'ne bağlı maden ocağın da 14 Ekim 2022'de meydana gelen grizu patlaması sonucu 41 maden işçisi hayatını kaybetmiş, beşi ağır altı yaralı işçinin tedavisi sürmektedir. Yaşamını yitirenlerin ailelerine başsağlığı, yaralılara şifa diliyoruz.

Kuşkusuz Türkiye'de iş cinayetleri sadece maden sektöründe değil, inşaat, yol, tersane ve birçok endüstriyel alanda her gün işçilerin yaşamını kaybetmesiyle devam etmektedir. ILO'nun 2015-2021 verilerine göre imalat sanayi, inşaat ve madencilik sektörleri 100.000 işçi başına ölümlü iş kazası oranında Türkiye dünya dördüncüsü ve Avrupa birincisidir. İnsan hayatını tehlikeye atma olasılığı bulunan tüm işletmelerle ilgili kapsamlı bir risk haritasının ilgili kurumlarca hazırlanması ve denetimlerin buna göre yapılması gerekmektedir. Her işletmede risk değerlendirmesi yapılmalı, çalışması uygun olmayan işletmeler (risk faktörleri tümüyle giderilene kadar) kapatılmalıdır. İş kazalarında yaşamını kaybeden işçilerin ailelerine her türlü güvence sağlanmalı, maddi manevi kayıpları tazmin edilerek mağduriyetleri önlenmelidir.

Esasında 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu her türlü işyerinde ve işletmelerde alınması gereken iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini düzenlemiş ve bu kanuna göre çok sayıda yönetmelik çıkarılmıştır. Ancak bu kanunun gereği yerine getirilmemekte ve sorumluluklar sürekli ötelenmektedir. Amasra Maden İşletmesi'yle ilgili 2019 tarihli Sayıştay Raporu ibretlidir. Bu raporun gereği yerine getirilseydi bu katliam yaşanmazdı.

Kâr amaçlı, emek karşıtı politikalardan vazgeçilmediği sürece iş cinayetleri ne ilk ne de son olacaktır ve iş cinayetleri asla kader olamaz, bu kazalar önlenebilir. Daha önce Soma, Ermenek, Kozlu, Şirvan ve pek çok örnekte görüldüğü gibi önlemler alınmamakta ve sorumlular yargılanmamaktadır. Hatta, Soma Davası'nda tutuklu sanık kalmamışken davanın avukatlarından Selçuk Kozağaçlı ve Can Atalay'ın hala hapisshanede olması siyasi iktidarın cezasızlık politikalarıyla yakından ilgilidir.

Bartın Amasra katliamının etkili soruşturulabilmesi için yaşamını yitiren işçilerin ailelerinin ve sosyal sorumluluk gereği hukuk örgütleriyle baroların soruşturma sürecine dahil edilmesi gerekmektedir. Bunun yanı sıra soruşturmada şüpheli konumunda bulunan başta bakanlar olmak üzere kamu idarecilerinin mümkün olduğu kadar olaydan uzak tutulması gerekmektedir. Oysa katliam olduktan hemen sonra Halkevleri Hukuk Bürosu'nun olay yerine gitmesinin engellenmesi, olay yerinde Başsavcı ve Savcılar yerine bakanlar ve kurum yöneticilerinin bulunması daha baştan soruşturmanın etkili yapılmayacağına dair belirtiler ortaya koymuştur.

İnsan Hakları Derneği (İHD) hükümet dışı bağımsız ve gönüllü bir kuruluştur. 1986 yılında 98 insan hakları savunucusu tarafından kurulan derneğin günümüzde 27 şubesi, 7 temsilciği ve 6617 üyesi bulunmaktadır. Türkiye'deki en eski ve en büyük insan hakları örgütü olan İHD'nin "tek ve belirli amacı, 'insan hak ve özgürlükleri' konusunda çalışmalar yapmaktır."

Türkiye’de her katliamdan sonra iktidar ve muhalefet liderleri halka söz verir ve katliamın aydınlatılıp sorumluların cezalandırılacağını belirtir. Artık bu sözler yerine somut adımlar görmek istiyoruz.

Katliamı protesto etmek ve demokratik kamuoyu oluşturmak isteyen insanların gösteri hakkının engellenmesi cezasızlık algısını güçlendirmektedir. Nitekim, Ankara’da Madenci Anıtı önünde Amasra’daki maden faciasında hayatını kaybeden 41 işçi için emek ve meslek örgütlerince yapılmak istenen anmaya polis müdahale etmesi ve ikisi çocuk 28 kişinin gözaltına alınması bu kanaatimizi kuvvetlendirmiştir.

İş kazaları ve faciaları kader değil tedbirsizlik sonucu meydana gelen cinayet ve katliamlardır. Bu düşüncenin toplumda yerleşmesi için siyasi kişiliklerin sorumluluklarının farkına varması ve çeşitli dini kavramlar kullanarak sorumluluğun derecesini hafifletici davranışlardır uzak durmalıdırlar.

Yaşam hakkının en temel insan hakkı olduğunu vurguluyor, Amasra’da hayatını kaybeden işçileri saygıyla anıyor ve sevenlerine baş sağlığı diliyoruz. Sorumluların ortaya çıkarılmasını ve yargılanması için etkili ve sonuç alıcı soruşturma talep ediyoruz.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ